

מן התלמוד

סדר מועד,
מסכת ביצה, דף ט"ז

אמר רבן שמעון בן גמליאל: הנותן פת
לתינוק צריך להודיע לאמו. מאי עביד ליה?
שייף ליה משחא, ומלי ליה כוחלא.

שייף - מורח
משחא - שמן
כוחלא - כחל

הסבר: רבן שמעון בן גמליאל אמר שמי שנותן פת
לילד צריך להודיע לאימו על כך, ואפשר לעשות
זאת על ידי שימרח לו מעט שמן או כחל על פניו,
וכאשר אימו תשאל אותו מי עשה לו את זה - יספר
לה הילד על האיש שנתן לו את הפת, וכך היא תדע.

דבר תורה

בשירת האזינו ממשיל משה את התורה
למים: "יערף כמטר לקחי תזל כטל אמרתי".

מה המסר שמשה רוצה להעביר לבני ישראל
דרך דימוי ומשל זה? פרשת האזינו היא הרגע
האחרון לפני הסתלקותו של משה מהעולם,
ובמילותיו האחרונות הוא מנסה להטמיע
בתוכם שאילולי התורה - קיומה, לימודה
ושמירתה - העולם לא יתקיים.

המים הם היסוד לקיומה של כל בריה עלי
אדמות. אין יצור בעולם שיכול להתקיים בלי
מים. באותו אופן, אומר משה, התורה היא
כמים המחיים את העולם ומקיימים אותו,
ומבלעדי התורה נחשב העולם כבריה בלי מים.

"תלמוד ישראלי" הינו פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי
ששם לו למטרה להנגיש את התלמוד תוך חיזוק
והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל.

הפרויקט כולל: שבעה כרכים על פי סדר הדף היומי,
עלונים שבועיים, עלונים ייחודיים לחגים, דף פייסבוק
פעיל, ערוץ youtube פעיל הכולל סרטונים, תוכניות
קיי, ועוד. מוקדי לימוד בקהילות ובתי ספר בכל
הארץ ואף בעולם.

תלמוד ישראלי - מפגשים דורות,
מחברים עולמות.

גמר חתימה טובה

סדר מועד | מסכת ביצה, דף י"ב-י"ח
פרשת האזינו | ו' י"ב בתשרי (12-18 לספטמבר)

דף י"ב: "צורך אוכל נפש"

ישנה הלכה חשובה מאוד בהלכות יום טוב הנקראת "צורך אוכל נפש".
ביום טוב אסור לנסוע ברכב, לחרוש בשדה, לקצור וכדומה, אבל מותר לבשל.
מדוע? מפני שהתורה אמרה, שביום טוב מותר לעשות מלאכות מסוימות לצורך.
הכנת אוכל יום טוב. לכן, מותר לבשל אוכל ביום טוב. מותר גם לטלטל אוכל
ברשות הרבים, כדי לאכול אותו ביום טוב. **ההיתר הזה נקרא "צורך אוכל נפש".**
מלאכות שצריכים לעשות אותן בשביל לאכול. "צורך" - יש בהן צורך. "אוכל"
- עבור אוכל, "נפש" - של האדם.

דף י"ג: הפהנים והלויים

תרומות ומעשרות מפרשים מהפרות ונותנים לפהנים וללויים. התרומות
והמעשרות נקראים "מתנות", כי הם מתנות שאנו נותנים לפהנים וללויים,
שצריכים לעבוד בבית המקדש ולהורות לעם ישראל את דרכי התורה.

הרמב"ם כותב בהלכות שמיטה ויובל, כי כפי שהקד"ה נתן מתנות לפהנים
וללויים, כך גם כל אדם שיעבוד את ה' באמת ובתמים, ה' ידאג לו בעולם הזה
לכל מה שהוא צריך, כפי שהוא דאג לפהנים וללויים.

כך כותב הרמב"ם: **"כל איש... אשר נדבה רוחו אותו... לעמוד לפני ה' לשרתו ולעבדו**
(לקיים את מצוות ה') לדעה את ה' (לדעת אותו - להאמין בו) והלך ישר כמו שעשהו
האלוקים ופרק מעל צוארו עול החשבונות הרבים... (אינו עושה חשבון, מהיכן
תהיה לי פרנסה) **הרי זה נתקדש קודש קודשים ויהיה ה' חלקו ונחלתו לעולם**
ולעולמי עולמים ויזכה לו בעולם הזה דבר המספיק לו, כמו שזיכה לפהנים וללויים."

דף י"ד: שליחת מתנות ביום טוב

המשנה אומרת שבחג מותר לשלוח מתנה תרנגולת,
מפני שהיא אינה "מוקצה", שהרי ביום טוב מותר
לשחוט. כך סוברים בית הלל.

עוד אומרת המשנה, שאם מישהו רוצה לשלוח
לחבר שלו הרבה מתנות, אסור לו להוליכן בשירה,
תהלוכה של שלושה אנשים בזה אחר זה שיקחו אליו את המתנות. מדוע? מפני
שהרואה אותם עלול לחשוב שהם הולכים לשוק למכור את החפצים שהם
מחזיקים, והרי בחג אסור למכור.

מתפללים

לפניכם אירוע שעור דיון סוער:

יואב ודניאל בני ה-16 הם חברים טובים. בחודשים האחרונים יואב שם לב שדניאל "מתפלח" לאוטובוס, לרכבת, ולרכבת הקלה בלי לשלם ומבלי להעביר את כרטיס ה"רב קו". יואב העיר לדניאל על כך כמה פעמים ואמר לו שזה לא מוסרי ושבסוף יתפסו אותו. את דניאל זה לא מעניין ולא מזזי לו. יואב מתלבט מה לעשות - האם לספר על כך למבקר הכרטיסים באוטובוס או ברכבת או להורים של דניאל? או שזה לא עסק שלו, ושדניאל יתמודד עם העניינים שלו ועם מה שהוא מבשל לעצמו?

מצד שני:

יואב הוא חבר של דניאל, ולא האבא שלו או המשגיח שלו. יואב העיר לדניאל יותר מפעם אחת, ומעכשיו הבחירה והאחריות הם של דניאל שיחליט כיצד הוא מתנהג ואיזה מחיר הוא מוכן לשלם על מעשיו.

מצד אחד:

יואב שמע פעם את הפתגם: "גנב קטן יהפוך להיות גנב גדול", לכן אולי כדאי לעצור עכשיו את דניאל בכל צורה שהיא - להגיד להורים או למבקר הכרטיסים, אפילו עם דניאל יכעס, כי לטווח הארוך אולי זה יגרם לו להפסיק להתגנב ולהיות אדם ישר.

וא...מה?
דעתכם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה ו'התפללתם' עליה אתם מוזמנים לשותף אותנו ואולי היא תתפרסם אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

★ | מן ההסטוריה

ביקור האפיפיור בישראל ב-1964

בשנת 1964 ביקר בישראל האפיפיור פאולוס השישי, ראש הכנסייה הקתולית. הייתה זו הפעם הראשונה בה ביקר אפיפיור במדינת ישראל. את ביקורו החל בעיר העתיקה, שהייתה אז בשליטת הירדנים, ולאחר מכן נסע לתל מגידו, שם התקיימה עבורו קבלת פנים מכובדת בנוכחות הנשיא, ראש הממשלה ושרים. הרב יצחק ניסים, הרב הראשי לישראל, סירב להגיע למפגש בטענה שמדובר בפגיעה בכבוד היהדות, ושעל האפיפיור היה לבוא למפגש אותו בירושלים. הרב לא חזר בו למרות לחצים כבדים שהופעלו עליו. לאחר הטקס המשיך האפיפיור לנצרת ומשם לירושלים.

הרב יצחק ניסים (אוסף התצלומים הלאומי, BRUNER ILAN)

חמד* של מושג

מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

בשנת שמיטה - לאוקמי ולאברוי

בשנת השמיטה מותר לעשות מלאכות שנועדו לקיום האילנות והצמחים שכבר היו קיימים, כדי שלא ימותו ("לאוקמי"), אבל אסור לעשות מלאכות שנועדו להשביח את הצומח ואת הפירות שטרם גדלו ("לאברוי").

רוצים להצטרף למאות אלפי לומדי הדף היומי?

להיות ממובילי לימוד הורים וילדים בקהילתכם או להעביר

שיעור שבועי עם חומר איכותי?

יש לנו פתרון בשבילכם! 'התלמוד הישראלי' - סוגיות מהדף היומי בעברית פשוטה להבנה, שאפשר ללמוד עם הילדים. כל קהילה שתצטרף, תקבל את העלון השבועי עפ"י הכמות הנצרכת בקהילתה בחינם עד פתח הבית! לרישום סרקו את הקוד.

4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883	2448	2448	2238	1948	0		
															
495 חתימת התלמוד	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	-352 הקמת ביהמ"ק ה-2	-422 חורבן ביהמ"ק ה-1 וגלות בבל	תוכנית ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	מתן תורה	-1311 יציאת מצרים	אפרים ומנשה	-1521 בניי במצרים	-1812 אברהם אבינו	-3760 בריאת העולם

המסלול
המקסימלי
למקור
המקור
המקור
המקור
המקור
המקור
המקור
המקור
המקור
המקור
המקור
המקור
המקור
המקור
המקור

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

- 1 מי היא הדמות הרבנית בציור ומה היה תפקידה?
- 2 איך השלט "עירק" קשור לדמות?
- 3 מה קרה במגידו ב-1964?
- 4 מי הן הדמויות בציור ליד השלט מגידו וכיצד הן קשורות לדמות בציור המרכזי?

הציור מציג רבנים וילדים. הרבנים הם אנשי דת, וילדים הם אנשי חינוך. הרבנים הם אנשי דת, וילדים הם אנשי חינוך. הרבנים הם אנשי דת, וילדים הם אנשי חינוך.

מי אני?

1. היה הראשון לציון, הרב הראשי הספרדי.
2. נולד בעיראק ועלה לארץ במסע ארוך.
3. כיהן כרב הראשי לישראל לצד הרב איסר יהודה אונטרמן.
4. סירב להיפגש עם האפיפיור בזמן ביקורו בארץ, כדי לשמור על כבוד היהדות.
5. כתב ספר שו"ת שנקרא "יין הטוב".
6. פעל להעלאת עצמותיו של הרב החיד"א לקבורה בארץ ישראל.

מי הוא?

סרקו את הבר-קוד, היכנסו לערוץ היו-טיוב של התלמוד הישראלי ותוכלו לצפות בעולם שלם של סרטים בנושאים שונים ומגוונים, מרתקים ומעניינים

5780
ה'תש"פ

5778
ה'תשע"ח

5727
ה'תשכ"ז

5708
ה'תש"ח

5707
ה'תש"ז

5699
ה'תרצ"ט

5657
ה'תר"ץ

5323
ה'רמ"ח

5260
ה'ת"ש

5258
ה'תרפ"ח

4900
ה'רמ"ב

4800
רש"י

4650
רבי סעדיה גאון

4260
ימי הביניים

510
תקופת הראשונים

1492
גירוש ספרד

1500
העדה החדשה

1897
הרצל

1939
שוואה

1947
העצמאות

1967
מלחמת ששת הימים

1969
הרב אריה לזין

2017
70 שנה למדינה

2019
שנת סיום הש"ס ללומי הדף היומי

על המפה | מגידו

קיבוץ מגידו הוקם בשנת 1949 לפני סיום מלחמת השחרור. הוא נקרא על שם העיר העתיקה מגידו, הנמצאת על תל סמוך, שהוקמה באלף השלישי לפנה"ס והתקיימה עד התקופה הפרסית. הגרעין המייסד של הקיבוץ הורכב מפליטי שואה, פריטיזנים ולוחמים מפולין ומהונגריה שהתארגנו בתום מלחמת העולם השנייה ועלו כמעפילים לא חוקיים. את הצריפים הראשונים הקימו על גבעה חשופה והתחילו לפתח משק חקלאי. בשנת 2003 הופרט הקיבוץ, וכיום הוא מתנהל כיישוב קהילתי. במקום נמצאים מוזיאון ושרידים ארכאולוגיים חשובים.

קיבוץ מגידו
(אסוף שגיא, Wikipedia)

סדר מועד | מסכת ביצה, דפים ט"ו - י"ח

דף ט"ו: מצות שמחת יום טוב

ביום טוב צריכים לשמח. חכמים למדו מפסוקי התורה, שאפשר לשמח על ידי לימוד התורה, ואפשר גם לשמח על ידי שאוכלים בשר ושותים יין.

רבי יהושע אומר שכל אחד יבחר לעצמו. אפשר לקיים את המצוה על ידי עריכת סעודה גדולה לכבוד יום טוב, ואפשר לקיים את המצוה על ידי שהולכים לבית המדרש ללמוד תורה ולהתענג מחוכמת התורה.

אבל רבי אליעזר אומר שכל אחד צריך לשמח גם על ידי לימוד תורה וגם באכילת סעודה לכבוד החג. איך עושים זאת? - **"חציו - לה', וחציו - לכם"**. בחצי הראשון של החג מתפללים ולומדים תורה, ובחצי האחר של החג אוכלים ושותים לכבוד יום טוב.

דף ט"ז: בראש השנה קובעים את הפרנסה

בראש השנה כותב הקב"ה את גזר דינו של האדם. אחד הדברים שמחליטים עליהם בשמים במים הללו, הוא, כמה פרנסה תהיה לכל אדם בשנה הבאה. חכמים אמרו שבתחילת השנה לא כדאי לבזבז הרבה כסף, כי אולי גזרו בשמים שבשנה הזו לא תהיה הרבה פרנסה, ואם יבזבזו בתחילת השנה את כל הכסף, מה ישאר לסוף השנה? אבל אמרו חכמים, מי שמוציא כסף לכבוד שבת יום טוב, אינו צריך לדאוג. אם אדם קונה מאכלים טובים לכבוד שבת ולכבוד יום טוב, יוסיפו לו כסף מן השמים. גם מי שמשלם כסף כדי שילמדו את בניו תורה, יחזירו לו את הכסף מן השמים. **רבי יוחנן גם אומר**, כי אפילו מי שאין לו הרבה כסף, יכול ללוות כסף מחבר שלו כדי לקנות אוכל לשבת, והקב"ה כבר יעזור לו להחזיר את הכסף.

דף י"ז: "מקדש השבת וישראל והזמנים"

מתי מברכים את הברכה הזו "מקדש השבת וישראל והזמנים" בתפילת העמידה ובקידוש? כאשר יום טוב חל בשבת, צריך לברך על השבת, צריך גם לברך על יום טוב, אז מברכים על שניהם יחד: **"מקדש השבת"** - הקב"ה קידש את השבת, **"וישראל"** - הוא גם קידש את עם ישראל, **"והזמנים"** - וגם את המועדים, את החגים.

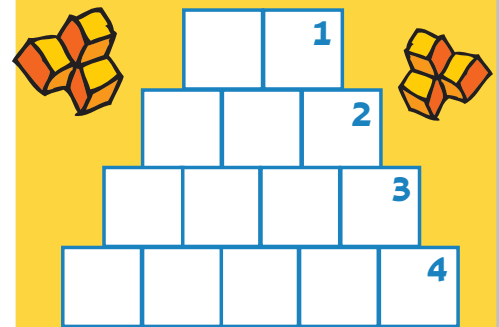
למה אין אומרים "מקדש ישראל השבת והזמנים"?

התלמוד מסביר שיום שבת קודש הוא קבוע. הקב"ה קבע, שהיום השביעי הוא שבת. אבל, מי קובע מתי יחולו החגים? - עם ישראל, בית דין הוא זה שקובע מתי חל ראש חודש (גם לוח השנה שיש לנו היום, סוּדָר על ידי בית דין לפני שנים רבות), וכן קובעים מתי יחול פסח, שבועות וכל החגים. לכן, לפני שמזכירים את החגים, מזכירים את עם ישראל שקובע מתי יהיו החגים.

דף י"ח: למה לא טובלים כלים טמאים בשבת?

מדוע בכלל צריכים לטבול כלים טמאים? היום פולנו טמאים, כי אי אפשר לשחוט פרה אדומה ולטהר את הטמאים. פעם, היו הכוהנים אוכלים את התרומות, כי הם היו טהורים, וגם את בשר הקורבנות היו אוכלים הכוהנים וגם הבעלים של הקורבנות, אכלו מבשרם. כמובן שצריך להיזהר מאוד שהתרומה והקורבנות לא יקבלו טומאה, כי אם יגע בהם כלי טמא הם יטמאו. לכן, את הכלים הטמאים צריכים להטביל במקוה, כדי לטהר אותם. בדרך זה מלמד התלמוד כי **חכמים תיקנו שבשבת וביום טוב אין להטביל כלים**. חכמים חששו, שאנשים עסוקים כל השבוע וישמרו את הכלים הטמאים בצד, עד שיטבילו אותם בשבת או ביום טוב, ומה יקרה בינתיים? יהיו להם בבית כלים טמאים והם ישתמשו בהם בטעות ויטמאו תרומות וטהרות. לכן גזרו חכמים: אין להטביל כלים בשבת וביום טוב, וכן יטבילו אותם מיד כשנזכרו.

חידת פירמידה

1. מפתח
2. אוסף דפים כתובים
3. מסימני הבהמות הטהורות
4. נקבעת בראש השנה
5. הפנקס

ללמוד עם אלון (ללמוד עם אלון)
(ללמוד עם אלון)

אלות השואה??

1. מדוע אסור לשלוח שיירה של אנשים עם מתנות בחג?
2. איך אמורים לחלק את סדר היום בחג, לדעת רבי אליעזר?
3. על אילו דברים אפשר להוציא כסף ביד רחבה בלי חשש?

בין הפותרים נכונה תיעור הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עולן עד השעה 14:00, למילי talmudhagrala@medison.co.il יש לציין את מס' העולן עליו אתם עונים. *בפיקוח רואה חשבון

